

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyně: **A. H.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 1. 2008, č. j. 1 Az 42/2007 – 21,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 1. 2008, č. j. 1 Az 42/2007 – 21, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se domáhala zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 20. 9. 2007, č. j. OAM-1347/LE-15-BE07-2006, jímž bylo vysloveno, že žalobkyni se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, neuděluje.

V žalobě současně požádala o ustanovení „*bezplatného zástupce z řad advokátů*“. Městský soud v Praze (dále též „městský soud“) svým usnesením ze dne 28. 1. 2008, č. j. 1 Az 42/2007 – 21, rozhodl, že návrh na ustanovení zástupce se zamítá. Městský soud dospěl k závěru, že u žalobkyně není splněna podmínka potřeby ochrany jejích práv, neboť žaloba, kterou podala, má zákonem požadované náležitosti a svými vlastními úkony žalobkyně učinila vše, co mohla podle právních předpisů učinit k ochraně svých práv, dostatečně kvalifikovaným způsobem se obrátila na soud, přičemž v řízení o žalobě není její zastoupení povinné. Při nesplnění této podmínky již nebylo třeba, aby se soud zabýval druhou zákonem stanovenou podmínkou – splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků.

Toto usnesení napadla žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížností, v níž městskému soudu vytýká, že nezjistil přesně a úplně stav věci, v důsledku čehož žádost

o ustanovení zástupce nesprávně posoudil, neopatřil si úplné důkazy a jeho rozhodnutí nevyplývá ze zjištěných podkladů. Navrhuje zrušení napadeného usnesení a vrácení věci Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení. Zároveň žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti a osvobození od soudních poplatků.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.). Z jejího obsahu lze zjistit, že se stěžovatelka dovolává důvodu kasační stížnosti uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy tvrzené nezákonnosti, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Podle § 35 odst. 8 první věta s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.

Z citovaného ustanovení vyplývají dvě základní podmínky, při jejichž současném splnění může být navrhovateli na jeho žádost zástupce ustanoven. Navrhovatel musí jednak splňovat předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a současně musí být ustanovení zástupce potřebné k ochraně práv navrhovatele.

S hodnocením podmínky potřebnosti ochrany práv stěžovatelky učiněným Městským soudem v Praze se zdejší soud neztotožňuje. Největší nároky po odborné stránce klade totiž na účastníka řízení formulování samotného návrhu (žaloby), navíc v poměrně krátkém časovém úseku – v posuzované věci 15 dnů. Proto je právě obsahová a formální úroveň sepsané žaloby nejvýznamnějším kritériem pro závěr soudu o potřebě ochrany práv účastníka. Stěžovatelkou podaná žaloba proti rozhodnutí správního orgánu sice zdánlivě náležitosti takového podání obsahovala, nelze však pominout skutečnost, že tato žaloba je jen obvyklým formulářem, ve věcech azylových zhusta používaným. Tvrzené žalobní body tak překračují únosnou míru abstrakce a nezohledňují konkrétní situaci stěžovatelky, resp. náležitě nevytyčují soudu rozsah jeho přezkumné činnosti individualizovaný s ohledem na konkrétní případ; nevšimnout si nelze ani toho, že ačkoli správní orgán rozhodoval na podzim 2007 již podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, stěžovatelka mu vytýká porušení vybraných ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, který byl k 1. 1. 2006 zrušen. Za takovéto situace závěr městského soudu o tom, že se stěžovatelka na něj obrátila dostatečně kvalifikovaným způsobem, nemůže obstát.

Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. je tedy dán, a proto Nejvyšší správní soud napadené usnesení Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm jmenovaný soud – vázán právním názorem zdejšího soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.) – znovu rozhodne o žádosti o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě. Městský soud v novém rozhodnutí rozhodne i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud nezabýval, neboť o takovém návrhu není nutné rozhodovat tam, kde Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti věcně rozhodne bez prodlení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 2 Azs 3/2003 – 44, publ. pod č. 173/2004 Sb. NSS), nehledě na to,

že v posuzované věci by se právní postavení stěžovatelky přiznáním odkladného účinku nijak nezměnilo – nadále by zůstala bez ustanoveného zástupce.

Požadovala-li stěžovatelka pro řízení o kasační stížnosti ustanovení zástupce, je Nejvyšší správní soud názoru, že toho nebylo třeba. Jednak s ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 – 41 (publ. pod č. 486/2005 Sb. NSS), v řízení u Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce nemusí být stěžovatel zastoupen advokátem, jednak toho nebylo třeba k ochraně práv stěžovatelky, když její kasační stížnost byla úspěšná.

Rovněž nebylo třeba rozhodovat o návrhu na osvobození od soudních poplatků, když toto řízení je od soudního poplatku osvobozeno ze zákona [§ 11 odst. 2 písm. ch) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích].

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. dubna 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu